

Roční zpráva o plnění Krajského plánu vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021-2026 za rok 2022

ÚVOD

Karlovarský kraj ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením Karlovarského kraje zpracoval Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021-2026 (dále již „KPVP KK“), jehož postupnou realizací se budou naplňovat principy rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením v různých oblastech života těchto osob v Karlovarském kraji.

Dotčené odbory Krajského úřadu Karlovarského kraje předložily v únoru - dubnu 2023 odboru sociálních věcí, který je koordinátorem procesu, podklady o plnění KPVP za rok 2022. Odbor sociálních věcí tyto podklady zpracoval do níže uvedené Roční zprávy o plnění KPVP za rok 2022.

1. Osvětová činnost

Hlavní cíle:

- **Předcházet diskriminaci a zajišťovat rovné zacházení pro lidi se zdravotním postižením.**
- **Působit proti stereotypům a předsudkům ve vztahu k osobám se zdravotním postižením a podporovat respektování práv a důstojnosti osob se zdravotním postižením.**
- **Podporovat osvětové programy týkající se osob se zdravotním postižením a jejich práv.**
- **Podporovat informovanost zejména odborného zdravotnického personálu o právech osob se zdravotním postižením, o nabídce sociálních, poradenských a dalších služeb nezbytných pro zvýšení nezávislosti těchto osob.**

Cíl 1.1 Podporovat vzdělávání pracovníků samosprávy o problematice osob se zdravotním postižením

Opatření 1.1.1

- **Uspořádat seminář na téma komunikace s osobami se zdravotním postižením pro pracovníky krajského úřadu ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR.**

Realizátor: Odbor kancelář ředitelky úřadu ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 1.1.1

Odbor kancelář ředitelky úřadu uspořádal seminář s názvem „Komunikace s osobami se zdravotním postižením (zraková vada) 13. 12. 2022. Zúčastnilo se ho 13 osob.

Opatření 1.1.2

- **Doporučit organizacím zřizovaným Karlovarským krajem v oblasti sociálních služeb, zdravotnictví a školství účast na vzdělávacích akcích zaměřených na tematiku komunikace s osobami se zdravotním postižením a problematiku zdravotního postižení a informovat o konání těchto akcí.**

Realizátor: Odbor sociálních věcí, Odbor zdravotnictví, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy

Termín: 1x ročně

Způsob plnění opatření 1.1.2

- Úředníci odboru zdravotnictví se zúčastnili konference Gerontologické dny Severozápad dne 22. 9. 2022 v Chebu zaměřené na řešení zdravotně sociální problematiky seniorů a budování kvality života ve stáří.
- Úředníci odboru zdravotnictví se zúčastnili prezenčního semináře Ministerstva pro místní rozvoj ČR dne 3. 11. 2022 na Krajském úřadu Karlovarského kraje na téma Komunikace sociálních a lidskoprávních témat v rámci projektu „Místo pro všechny – budování prostoru pro vzájemné soužití“.
- Úředníci odboru zdravotnictví se zúčastnili prezenčního školení uspořádaného Krajským úřadem Karlovarského kraje na téma „Komunikace s osobami se zdravotním postižením“ dne 13. 12. 2022. Interaktivní seminář byl zaměřen na komunikaci s lidmi se zrakovou vadou.
- Karlovarská krajská nemocnice a.s. (společnost založená Karlovarským krajem) byla partnerem osvětové akce „Barometr zdraví 2022“ uspořádané přidruženým členem Národní rady osob se zdravotním postižením Karlovarského kraje – pacientskou organizací DiaKar, z. ú. (dříve Diabetik KV, z. ú.) dne 18. 10. 2022 v Krajské knihovně. Akce byla zaměřena na prevenci a osvětu onemocnění Diabetes mellitus (cukrovka), obezity aj. Na programu akce nechybělo měření cukru v krvi, nutriční poradenství, samovyšetření prsou a varlat nebo postup, jak správně poskytnout první pomoc.
- Karlovarská krajská nemocnice a.s. (společnost založená Karlovarským krajem) uspořádala dne 14. 11. 2022 v rámci Světového dne diabetu a ve spolupráci s pacientskou organizací DiaKar, z. ú., a Střední zdravotnickou školou a vyšší odbornou školou zdravotnickou v Karlových Varech, příspěvkovou organizací, bezplatné měření hladiny cukru v krvi a měření krevního tlaku v hlavní budově nemocnice v Karlových Varech.
- Každoroční průběžné plnění: Zdravotnická záchraná služba Karlovarského kraje, příspěvková organizace (organizace zřizovaná Karlovarským krajem) školí operátorky operačního střediska na komunikaci s osobami se zdravotním postižením. Operační středisko je vybaveno technologiemi, které toto umožňují.

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Karlovarského kraje průběžně informuje ředitele škol a školských zařízení v Karlovarském kraji o nabídce vzdělávacích aktivit týkajících osob se zdravotním postižením, které má k dispozici.

Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Karlovarského kraje několikrát ročně upozorňuje příspěvkové organizace Karlovarského kraje působící v sociální oblasti na vzdělávací akce zaměřené na problematiku komunikace s osobami se zdravotním postižením. V roce 2022 uspořádal pro sociální pracovníky, ale nejen ty, několik vzdělávacích akcí na toto téma v rámci projektu Podpora procesu střednědobého plánování rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji II.

Opatření 1.1.3

- Při pořádání seminářů v Krajské knihovně Karlovy Vary týkající se bezbariérovosti doporučuje odbor kultury, památkové péče, lázeňství a cestovního ruchu, aby se těchto seminářů účastnili i zaměstnanci ostatních příspěvkových organizací Karlovarského kraje v oblasti kultury.

Realizátor: Odbor kultury, památkové péče, lázeňství a cestovního ruchu

Termín: 1x ročně

Způsob plnění opatření 1.1.3

V oddělení pro handicapované, které většinou navštěvují čtenáři a návštěvníci se zdravotním znevýhodněním proběhlo v roce 45 vzdělávacích a kulturních akcí s 533 účastníky.

Pro nevidomé a slabozraké je pravidelně každý měsíc pořádána akce Čtení do ucha, které se účastní průměrně 13 osob.

Krajská knihovna Karlovy Vary poskytuje své prostory spolkové činnosti organizací pro nevidomé a slabozraké (TyfloCentrum Karlovy Vary, o. p. s., SONS).

V roce 2022 pořádala tradiční Den s handicapem. Hlavním cílem tohoto dne bylo zviditelnit záslužnou práci organizací, které se věnují zdravotně znevýhodněným. Dopoledne probíhaly besedy se studenty, kde byla pro ně připravena např. ukázka zvukové střelby, kterou si mohli sami vyzkoušet, dále se také seznámili s pomůckami pro běžný život nevidomých a slabozrakých.

Společnost Dolmen z.ú. představila studentům podpory chráněného bydlení osob s mentálním znevýhodněním a další okruhy činnosti své organizace.

Ve 14,00 hodin se pak uskutečnilo neformální setkání čtenářů oddělení pro handicapované. Na programu bylo scénické čtení v podání knihovníků z Městské knihovny Loket.

V odpolední části pro veřejnost se konala velmi podnětná a zajímavá přednáška a beseda s účastníky paralympiády v Pekingu z oddílu sledge hokeje SKV Sharks Karlovy Vary.

Na podzim 2022 zrealizován kurz **Muzikoterapie pro handicapované**. Kurz vedl pan Lev Havlíček s cílem zábavnou formou přiblížit svět hudby, naučit se zapojení do skupinového hraní, posílit mozkové funkce a zmírnit projevy deprese, demence a stárnutí.

Opatření 1.1.4

- Pomoc při zajištění akcí, které pořádá Národní rada osob se zdravotním postižením ČR - konference, semináře a vzdělávací akce, které se vztahují k problematice osob se zdravotním postižením.

Realizátor: Odbor sociálních věcí ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 1.1.4.

Národní rada osob se zdravotním postižením Karlovarského kraje uspořádala ve spolupráci s odborem sociálních věcí vzdělávací seminář: „Uplatňování práv lidí se zdravotním postižením v praxi.“ a přednášku: „Očkovací prevence – co bychom měli vědět.“ Obě akce se uskutečnily 18. 10. 2022 a zúčastnilo se jich 30 osob.

Opatření 1.1.5

- Uspořádat seminář k otázkám zpřístupňování staveb pro projektanty, pracovníky obecních stavebních úřadů a speciálních stavebních úřadů ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR a Národním institutem pro integraci osob s omezenou schopností pohybu a orientace ČR.

Realizátor: Odbor stavební úřad ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR a Národním institutem pro integraci osob s omezenou schopností pohybu a orientace ČR.

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 1.1.5

Odbor stavební úřad byl v nepřetržitém spojení s Národním institutem pro integraci osob s omezenou schopností pohybu a orientace ČR. Všechny informace a nabídky seminářů týkajících se bezbariérového užívání staveb byly rozeslány na obce a města v Karlovarském kraji, zejména pak na obecní stavební úřady a na speciální stavební úřady.

Cíl 1.2 Podporovat větší informovanost osob se zdravotním postižením, odborné i laické veřejnosti o možnostech zdravotnické a sociální pomoci osobám v obtížné životní situaci

Opatření 1.2.1

Zpřístupnit široké veřejnosti aktuální informace o možnostech zdravotnické a sociální pomoci – doplnit způsoby plnění v této oblasti občanům se zdravotním postižením a v obtížné životní situaci v Karlovarském kraji.

Realizátor: Odbor sociálních věcí, Odbor zdravotnictví

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 1.2.1

- Zpřístupnění široké veřejnosti aktuální informace o možnostech zdravotnické a sociální pomoci občanům se zdravotním postižením a v obtížné životní situaci v Karlovarském kraji
Vyvěšena informační brožura Ministerstva zdravotnictví ČR – „Rádce pacienta“ (Příručka ke zlepšení bezpečí pacienta) na webových stránkách Karlovarského kraje v sekci „Zdravotnictví – Informace pro občany – Oznámení pro pacienty“. Publikace, slouží občanům-pacientům k lepší orientaci ve světě zdravotnictví se zaměřením na poskytování zdravotních služeb. Brožura uvádí zejména úpravy a změny, které nastaly v oblasti nakládání s osobními údaji pacientů a zákonných zástupců, vzdělávání sester, předepisování a vydávání léčiv, péče v posledním stádiu života a mnoho dalších. Aktualizovaná verze je rozšířena o kapitoly pojednávající o zdravotnické dopravní službě, stravě v nemocnici, právech dítěte nebo právech osob se zdravotním postižením. Doplněna byla také o informace o lázeňské léčebně rehabilitační péči a pohotovosti.
- Zpřístupnění široké veřejnosti aktuální informace o možnostech zdravotnické a sociální pomoci občanům se zdravotním postižením v Karlovarském kraji
Karlovarský kraj v oblasti zdravotnictví vyhlásil v roce 2022 dotační program na podporu zdravotnické osvěty, výchovy a zmírňování následků onemocnění. Dotační program je zřízen pro podporu realizace projektů v Karlovarském kraji v oblasti zdravotnictví na osvětu a výchovu zdravého způsobu života, prevenci zdraví, zmírňování následků onemocnění a poškození zdraví.
Karlovarský kraj poskytl z programu dotace, jejichž cílem byla podpora zdravotnické osvěty např.:
 - spolku BAMBINI, z.s. na projekt „Pravidelná rehabilitační činnost zdravotně postižených dětí za pomoci koně“ ve výši 30 000 Kč,
 - organizaci DiaKar, z. ú. na projekty „Barometr zdraví 2022“ ve výši 90 000 Kč, „12 minut pro zdraví“ ve výši 15 000 Kč, První pomoc s obezitou ve výši 50 000 Kč,
 - Komunitnímu centru Chebsko z.s. na projekt „Den zdraví a bezpečí“ ve výši 50 000 Kč,
 - Svazu postižených civilizačními chorobami v České republice, z. s. na projekt „Rozchodíme CIVILKY v Karlovarském kraji 2022“ ve výši 45 000 Kč,
 - Svazu diabetiků ČR, pobočný spolek Ostrov na projekt „Dia poradna“ ve výši 6 000 Kč,
 - spolku Světlo Kadaň z.s. na projekt „Světlem k prevenci 2022“ ve výši 50 000 Kč.

2. Oblast zpřístupňování staveb, dopravy a informací

Hlavní cíle:

- **Umožnit osobám se zdravotním postižením svobodný a bezpečný přístup a pohyb po veřejných budovách a pohyb na komunikacích.**
- **Umožnit osobám se zdravotním postižením plné využívání veřejné osobní dopravy.**
- **Poskytovat informace určené široké veřejnosti osobám se zdravotním postižením v přístupných formátech a technologiích vhodných pro různé typy zdravotního postižení, a to včetně komunikačních systémů lidí se sluchovým postižením.**
- **Rozšiřovat povědomí veřejnosti o aktivitách organizací podporujících osoby se zdravotním postižením.**

Cíl 2.1 Podporovat všeobecně zlepšování přístupnosti staveb v Karlovarském kraji

Opatření 2.1.1

- Nadále realizovat dotační aktivity pro Národní institut pro integraci osob s omezenou schopností pohybu a orientace České republiky, o.p.s.

Realizátor: Odbor regionálního rozvoje

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 2.1.1

Podpora Národního institutu pro integraci osob s omezenou schopností pohybu a orientace České republiky pokračovala, v návaznosti na roky minulé, také v roce 2022. Individuální dotace pro Národní institut pro integraci osob s omezenou schopností pohybu a orientace České republiky, o.p.s. byla schválena usnesením č. RK 189/02/22 ze dne 21. 2. 2022 ve výši 70.000 Kč. Na základě uzavřené veřejnoprávní smlouvy byla dotace poskytnuta na zajištění činnosti odborných konzultantů pro oblast bezbariérového užívání staveb v souladu s vyhláškou č. 398/2009 Sb. o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb a zajištění chodu konzultačního střediska pro správní obvod Karlovarského kraje v roce 2022.

Opatření 2.1.2

- **Provádět metodickou činnost a poradenství vůči obecným stavebním úřadům a speciálním stavebním úřadům ve sféře obecných technických požadavků zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.**

Realizátor: Odbor stavební úřad

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 2.1.2

Odbor stavební úřad vykonává průběžně metodickou a odbornou pomoc vůči obecným stavebním úřadům a speciálním stavebním úřadům na pozemní komunikace, a to nejčastěji formou telefonických konzultací či elektronických odpovědí na e-mailové dotazy, kdy je pro stavební úřady zřízena přímá e-mailová adresa určená výhradně pro metodické dotazy na svěřeném úseku. Dále se jedná o osobní konzultace na Krajském úřadu Karlovarského kraje. Pro stavební úřady jsou také vydávány právní názory a stavební úřady jsou vždy informovány o metodikách či právních názorech ústředních orgánů státní správy či odborných organizací.

V rámci odvolacích řízení řešených odborem stavební úřad jsou pak v řadě případů vypořádávány také námitky týkající se dodržování obecných technických požadavků na stavby stanovené prováděcími právními předpisy, kdy je vysloven právní názor na obecné technické požadavky zabezpečující užívání

staveb osobami pokročilého věku, těhotnými ženami, osobami doprovázejícími dítě v kočárku, dítě do tří let, popřípadě osobami s mentálním postižením nebo osobami s omezenou schopností pohybu nebo orientace stanovené prováděcím právním předpisem („bezbariérové užívání stavby“). Vyslovený právní názor je pro prvoinstanční správní orgán v daném řízení vždy závazný a slouží i jako metodický návod pro obdobné případy.

Opatření 2.1.3

- Průběžně zařazovat na poradách se stavebními úřady blok týkající se problematiky zpřístupňování staveb pro osoby se zdravotním postižením.

Realizátor: Odbor stavební úřad

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 2.1.3

V roce 2022 nebyla uskutečněna porada se stavebními úřady.

Opatření 2.1.4

- U nemovitostí ve vlastnictví Karlovarského kraje postupně realizovat opatření umožňující bezbariérový přístup pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace (např. pomocí Národního rozvojového programu mobility pro všechny).

Realizátor: Odbor investic

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 2.1.4

Řešení bezbariérových přístupů do budov ve vlastnictví Karlovarského kraje se stalo standardním postupem při projektování nových budov a při řešení rekonstrukcí stávajících budov, kde takovou úpravu je možné realizovat

Všechny projekty realizované odborem řízení a projektů KK, které se týkají výstavby nových objektů nebo rekonstrukce stávajících objektů, umožňují bezbariérový přístup pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace, a to i v souladu s podmínkami dotačních programů, kdy bezbariérový přístup pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace bývá jednou z podmínek realizovatelnosti projektu.

Opatření 2.1.5

- Provést analýzu přístupnosti všech budov ve vlastnictví a pronájmu KK (včetně příspěvkových a dalších krajských organizací).

Realizátor: Odbor správa majetku

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 2.1.5

Sběr dat bude proveden v rámci pořízení majetkového portálu pro Karlovarský kraj. Předpoklad realizace zadávacího řízení majetkového portálu do konce prvního pololetí letošního roku. Požadovaná data budou od příspěvkových organizací vyžádána před samotnou implantací.

Opatření 2.1.6

- Připravit doporučení k tvorbě plánu zpřístupňování budov ve vlastnictví a pronájmu KK.

Realizátor: Odbor správa majetku

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 2.1.6

Výsledkem naplnění opatření 2.1.5 uvedeného výše budou podklady pro zpracování a tvorby plánu, který však již nebude v gesci odboru správa majetku.

Opatření 2.1.7

- V souladu s Programem rozvoje Karlovarského kraje (dále jen „PRKK“) předkládat Radě Karlovarského kraje (dále jen „RKK“) průběžnou monitorovací zprávu, která zhodnotí naplňování Programu rozvoje Karlovarského kraje z pohledu plnění indikátorů. Monitorovací zpráva bude strukturována podle prioritních oblastí, specifických cílů a opatření programu a bude obsahovat aktuální hodnoty monitorovacích indikátorů k 31. 12. předchozího roku.

Realizátor: Odbor regionálního rozvoje

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 2.1.7

Monitorovací zpráva plnění PRKK za rok 2022 je momentálně ve stavu přípravy zpracování. Monitorovací zpráva bude dopracována a RKK předložena pravděpodobně ve 2. pololetí 2023.

Cíl 2.2 Přispívat ke zvýšení mobility osob se zdravotním postižením v oblasti veřejné dopravy

Opatření 2.2.1

- Pro výběrová řízení na uzavření nových smluv o veřejných službách při přepravě cestujících tak, jak vyžaduje realizaci tohoto procesu nařízení (ES) č. 1370/2007, projednat v orgánech kraje možnosti zpřísnění hodnot standardů kvality ve věci vymezení vozidel, která musí umožňovat přepravu osob s omezenou schopností pohybu a orientace, definovaných v Nařízení vlády č. 63/2011 Sb.

Realizátor: Odbor dopravy a silničního hospodářství

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 2.2.1

Karlovarský kraj uzavřel s drážními dopravci desetileté smlouvy na zajištění provozu veřejných služeb. Při požadavcích na standardy kvality je ve smlouvách vyžadováno, aby alespoň jeden vůz v soupravě byl vybaven pro přepravu osob se sníženou schopností pohybu a orientace a byl vybaven toaletou, pokud se nejedná o dopravu na regionálních tratích ve vozech řady M810, kde to není možné zajistit. Karlovarský kraj úspěšně podal čtyři žádosti o podporu ve výzvě MMR ČR č. 93 - Nízkoemisní a bezemisní vozidla pro uhelné regiony II. Výsledkem bude obnova vozového parku autobusů pro celé území kraje. V prosinci roku 2022 bylo dokončeno zadávací řízení na dodavatele 170 autobusů podpisem dodavatelské smlouvy. Základními požadavky na vozidla, která musí všechna nová vozidla splňovat, budou bezbariérovost a usnadnění nástupu vozíčkáře (pohybově hendikepovaní) a vybavení autobusu zařízeními pro sluchově (vizuálně prezentované informace - infotabulemi) a pro zrakově hendikepované (hlasové komunikační zařízení). Interiér vozidel bude mimo jiné vybaven kamerami, aby měl řidič vozidla lepší přehled o dění ve vozidle.

Opatření 2.2.2

- Zpracovat do nových smluv s drážními dopravci, aby v případě rušení vlakových spojů, které byly uzpůsobeny pro přepravu osob se zdravotním postižením, byly tyto spoje nahrazeny nízkopodlažními autobusy.

Realizátor: Odbor dopravy a silničního hospodářství

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 2.2.2

Do realizovaných nových smluv je tento požadavek zpracován.

Opatření 2.2.3

- Při veřejných zakázkách na zajištění dopravní obslužnosti Karlovarského kraje zpracovat do závazných návrhů smluv bezbariérovost (vhodný přístup, orientační a informační systémy pro osoby se zrakovým a sluchovým postižením) prostředků veřejné hromadné dopravy.

Realizátor: Odbor dopravy a silničního hospodářství

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 2.2.3

Ve veřejné dopravě integrované dopravní systémy zapříčiňují někdy větší přestávky mezi jednotlivými spoji, více přestupů (někdy s nedostatečnou dobou na přestup pro všechny) a komplikovanější plánování cesty. To může vytvořit i u bezbariérové veřejné dopravy překážky pro starší cestující či osoby se zdravotním postižením a může dokonce starší lidi, za určitých okolností, z jejího využívání částečně vyloučit. Z těchto důvodů zohledňuje dopravní plánování více než dosud, vedle technického zabezpečení odstraňování překážek, i požadavky méně mobilních a starších osob na organizaci dopravní sítě a vhodné sestavení jízdních řádů.

Cíl 2.3 Podpořit informovanost osob se zdravotním postižením prostřednictvím webu Karlovarského kraje

Opatření 2.3.1

- Zprostředkovat dostupnost informací o bezbariérovosti příspěvkových organizací zřizovaných krajem prostřednictvím odkazu - prolinku na webu Karlovarského kraje.

Realizátor: Odbor informatiky, Odbor sociálních věcí, Odbor zdravotnictví, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, Odbor kultury, památkové péče, lázeňství a cestovního ruchu

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 2.3.1

Na webovém portálu Karlovarského kraje v sekci „Zdravotnictví“ jsou na pravé straně zobrazena loga společnosti založené Karlovarským krajem – Karlovarské krajské nemocnice a.s. a příspěvkových organizací zřizovaných Karlovarským krajem v oblasti zdravotnictví – Zařízení následné rehabilitační a hospicové péče, příspěvková organizace, Zdravotnická záchranná služba Karlovarského kraje, příspěvková organizace a Dětské centrum Karlovy Vary, příspěvková organizace. Uvedená loga obsahují aktivní prolinky, které přeměrují uživatele webových stránek Karlovarského kraje do prostředí webových stránek jednotlivých organizací. Uvedené organizace mají bezbariérový přístup.

V sekci "Sociální záležitosti a opatrovnictví" jsou na webových stránkách uvedeny seznamy příspěvkových organizací kraje, přičemž u každé organizace je prolink, který uživatele přenesne na webovou stránku s informacemi o dané sociální službě.

Seznam bezbariérových škol a pomůcek najdou rodiče a žáci na Školském portálu Karlovarského kraje na adrese www.kvkskoly.cz (v sekci "Rodiče a žáci - Rady a návody").

Na novém webovém portálu Karlovarského kraje budou všechny informace týkající se bezbariérovosti příspěvkových organizací zahrnuty do jedné sekce – realizace červenec 2023.

Ředitelé všech škol a školských zařízení v Karlovarském kraji byli pro školní rok 2021/2022 osloveni se žádostí o aktualizaci údajů uvedených v „Seznamu bezbariérových škol a školských zařízení v Karlovarském kraji“, který je zveřejněn na Školském portálu Karlovarského kraje:

http://www.kvkskoly.cz/rodicazak/zivotni-situace/Stranky/bezbarierovost_skol_KK.aspx

Opatření 2.3.2

- Vyzvat ředitele škol a školských zařízení na území Karlovarského kraje, zřizované obcemi nebo soukromníkem, ke zveřejnění informace o bezbariérovosti a umístění odkazu - prolinku na webu Karlovarského kraje.

Realizátor: Odbor informatiky, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 2.3.2

Veškeré informace, budou uveřejněny na nových webových stránkách Karlovarského kraje – realizace červenec 2023.

http://www.kvkskoly.cz/rodicazak/zivotni-situace/Stranky/bezbarierovost_skol_KK.aspx

Seznam bezbariérových škol a školských zařízení a seznam pomůcek se průběžně aktualizuje, o čemž jsou ředitelé škol a školských zařízení informováni.

Opatření 2.3.3

- Zajistit zpřístupnění vybraných základních informací o Krajském úřadu Karlovarského kraje pro neslyšící ve znakovém jazyce - videa.

Realizátor: Odbor informatiky ve spolupráci s Odborem sociálních věcí a Národní radou osob se zdravotním postižením ČR a Svazem neslyšících a nedoslýchavých ČR

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 2.3.3

Karlovarský kraj vytváří nové webové stránky, které budou zrealizovány v polovině roku 2023. Tyto stránky budou mít za cíl zlepšit přístupnost a komunikaci s občany, tedy i včetně těch, kteří používají znakový jazyk. Proto budou základní informace o krajském úřadu moci být připraveny i ve formě videí ve znakovém jazyce a po jejich vytvoření budou k dispozici na těchto nových webových stránkách. Tato videa poskytnou užitečné informace o činnostech a službách krajského úřadu a umožní tak lidem s různými druhy postižení snadný přístup k důležitým informacím. Tím se usnadní životy mnoha občanům Karlovarského kraje alepší se rovněž kvalita jejich komunikace s krajským úřadem.

Opatření 2.3.4

- Na webových stránkách Karlovarského kraje a v jeho příspěvkových organizacích zajistit přístupnost základních KOMUNIKAČNÍCH DESATER s jednoduchými návody ke komunikaci s osobami se zdravotním postižením. Zajistit distribuci vytištěných DESATER na kontaktní místa Krajského úřadu Karlovarského kraje.

Realizátor: Odbor sociálních věcí, Odbor informatiky ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 2.3.4

Jsou zpracovány DESATERA KOMUNIKACE pro základní typy zdravotního postižení (viz níže), která budou zveřejněna na nových webových stránkách Karlovarského kraje.

Desatero pro komunikaci s klienty s pohybovým postižením

Desatero pro komunikaci s klienty se sluchovým postižením

Desatero pro komunikaci s klienty se zrakovým postižením

Desatero pro komunikaci při doprovodu s klienty se zrakovým postižením

Desatero pro komunikaci s nevidomým s asistenčním psem

Desatero pro komunikaci se sluchově postiženými (Kubertová)

Desatero pro komunikaci s klienty se syndromem demence

Desatero pro komunikaci s klienty se seniory (geriatrickými pacienty)

Desatero komunikace s klienty s poruchou autistického spektra (vytvořenou organizací APLA-JM)

Desatero komunikace s člověkem po poranění mozku

Opatření 2.3.5

- Vytvořit na webu Karlovarského kraje prostor pro informace o organizacích osob se zdravotním postižením a nadále pak po technické stránce zajišťovat jedenkrát ročně jeho aktualizaci.

Realizátor: Odbor sociálních věcí, Odbor informatiky ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 2.3.5

Odbor informatiky je připraven na vytvoření prostoru v rámci nových webových stránek Karlovarského kraje – realizace červenec 2023

3. Oblast vzdělávání, školství a tělovýchovy

Hlavní cíle:

- Podporovat vzdělávání ve školách a školských zařízeních v souladu s nejlepším zájmem dítěte, žáka a studenta.
- Podporovat systém společného vzdělávání.
- Poskytovat osobám se zdravotním postižením podporu při vzdělávání.
- Podporovat vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené na práci s dětmi, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Podporovat organizace zajišťující sportovní aktivity pro osoby se zdravotním postižením.

Cíl 3.1 Umožnit maximální možné vyrovnání příležitostí v přístupu ke vzdělání

Opatření 3.1.1

- Naplňovat školskou inkluzivní koncepci kraje.
- Podporovat zajištění bezbariérového prostředí ve školách a školských zařízeních.
- Podporovat vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené na práci s dětmi, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami.

Realizátor: Odbor školství, mládeže a tělovýchovy ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR

Termín: 1x ročně

Způsob plnění opatření 3.1.1

- Naplňování školské inkluzivní koncepce kraje v roce 2022

V rámci projektu I-KAP vznikl strategický dokument Školská inkluzivní koncepce Karlovarského kraje obsahující analýzu stavu inkluze v kraji a strategickou část s krátkodobými, dlouhodobými a systémovými cíli. Téma inkluze bylo naplňováno prostřednictvím seminářů pro učitele a odbornou veřejnost. Během roku 2022 proběhly následující akce:

15. 2. 2022 – téma Vývoj dítěte jinak – významné mezníky v životě dítěte, krizové momenty ve vývoji osobnosti, potřeby v komplikovaném růstu a vývoji osobnosti člověka, rodinné soužití;

5. 4. 2022 – téma Pozitivní psychologie pro učitele – hledání odpovědí na otázky z pedagogického prostředí, orientace na dobré věci v pracovním životě, stav mysli;

27. 4. 2022 – téma Stres a syndrom vyhoření, Adaptace na změny;

18. 5. 2022 – téma Emoce na dlani, Minutové relaxace;

8. 6. 2022 – téma Potřeby a motivace v učitelské práci;

15. 6. 2022 – téma Řešení krizových situací, vyrovnávání se s traumatem;

26. 9. 2022 – téma Jak zvládat zlost a agresivitu ve školním prostředí – projevy agresivity v chování člověka, práce s hněvem, krizové situace;

3. 11. 2022 – téma Můj podíl v kvalitní komunikaci – techniky sebepoznání, čtení z gest, strach, ztráta kontroly, metody komunikace;

9. 11. 2022 – téma Spolupráce asistenta pedagoga a učitele – vzájemné vztahy ve škole, přímá pedagogická činnost AP a její příprava, práce s dětmi s různými SVP;

1. 12. 2022 – téma Pravidla ve třídě, třídnické hodiny – budování vztahů, klima třídy, práce s kolektivem;

13. 12. 2022 – téma Práce s třídním kolektivem – intervence individuální, vedení rozhovoru, intervence skupinová.

- **Podporovat zajištění bezbariérového prostředí ve školách a školských zařízeních.**

Podpora bezbariérového prostředí ve školách je naplňována např. v rámci projektu MAP, případně dalších projektů a dotačních titulů MŠMT.

- **Podporovat vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené na práci s dětmi, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami.**

Metodická a vzdělávací činnost zaměřena na práci s dětmi, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami byla poskytována zejména krajským vzdělávacím centrem, jehož činnost vykonává Gymnázium Sokolov a Krajské vzdělávací centrum, příspěvková organizace (dále jen „Krajské vzdělávací centrum“) nebo Národním pedagogickým institutem Karlovy Vary. Činnost zaměřená na integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami má tři formy, a to metodická práce s učiteli na školách, vzdělávání sboroven a pořádání akcí, u kterých je snaha o propojení teoretického vzdělávání s praxí a legislativou. Národní pedagogický institut například nabízel kurzy: webinář Spolupráce asistenta pedagoga a učitele (dvoudenní bloky) a prezenční seminář Spolupráce asistenta pedagoga a učitele.

O inkluzivní vzdělávání byl v rámci Krajského vzdělávacího centra v roce 2022 výrazně nižší zájem. Je to dáno tím, že během uplynulých let byla této oblasti věnována nadstandartní pozornost a velké množství zejména základních škol tímto vzděláváním již prošlo. I přes tuto skutečnost se podařilo Krajskému vzdělávacímu centru realizovat 9 akcí se 134 účastníky.

Opatření 3.1.2

- Nastavit spolupráci rané péče se speciálně pedagogickými centry, aby bylo docíleno větší provázanosti a plynulosti ve vzdělávání a rozvoji dítěte.

Realizátor: Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, Odbor sociálních věcí

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 3.1.2

Spolupráce Speciálně pedagogického centra (dále jen „SPC“), jehož činnost vykonává Základní škola a střední škola Karlovy Vary, příspěvková organizace, s dalšími aktéry je v oblasti rané péče nastavena následovně:

SPC Karlovy Vary – spolupráce se Společností pro ranou péči v Karlových Varech <https://www.ranapece.cz/kv/kontakty-pracoviste/>, někdy také s Ranou péčí Krůček z Chebu <https://www.szss-cheb.cz/nase-sluzby/socialni-sluzby/rana-pece/> a se Střediskem pro ranou péči Plzeň <http://www.ranapecekuk.eu/>, dále s Denním centrem Žirafa (ředitelka Ing. Renata Kunešová), klinickou logopedkou Mgr. Dominikou Kaňkovou a Centrem pro dítě a rodinu Valika (ředitel Mgr. Petr Najman);

SPC Mariánské Lázně – spolupráce s Ranou péčí Krůček v Chebu, stejně tak i s Centrem podpory rodiny Kotec o.p.s. v Mariánských Lázních;

SPC Cheb a Aš – spolupráce s jednotlivými pracovníky Rané péče Krůček, z.ú. Dřevařská 2137/13, Cheb (vedoucí - Mgr. Andrea Ungrová);

SPC Sokolov – spolupráce s jednotlivými pracovníky Rané péče Krůček, z.ú. a Centrem pro dítě a rodinu Valika, dále s Prima rodina <http://www.prima-rodina.cz/> - ochrana dětí, prosazování a podpora jejich nejlepšího zájmu, pomoc pěstounům.

Opatření 3.1.3

- Postupně rozšiřovat činnost škol a školských zařízení pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením o nabídku podpůrné péče a služeb včetně zajištění metodické pomoci pedagogům jiných škol a zákonným zástupcům, předávání příkladů dobré praxe apod.

Realizátor: Odbor školství, mládeže a tělovýchovy

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 3.1.3

Metodická pomoc pedagogům a zákonným zástupcům je poskytována zejména Pedagogicko-psychologickou poradnou Karlovy Vary, příspěvková organizace, speciálně-pedagogickým centrem, jehož činnost vykonává Základní škola a střední škola Karlovy Vary, příspěvková organizace, odborem školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Karlovarského kraje, Národním pedagogickým institutem Karlovy Vary a Karlovarským inspektorátem České školní inspekce. Školské poradenské zařízení (dále jen „ŠPZ“), tj. speciálně pedagogické centrum a pedagogicko-psychologická poradna, nabízejí například ukrajinským dětem se speciálními vzdělávacími potřebami pomoc se zařazením do škol a pedagogům metodickou podporu při vzdělávání a pomoc při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů pro jednotlivé žáky. ŠPZ shromažďují informace o školách a institucích, které se zabývají činností související s osobami se zdravotním postižením a předávají vhodné kontakty klientům, jejich zákonným zástupcům a školám. Snaží se navrhnout školám spolupráci s dalšími školami, které již mají zkušenosti s určitým druhem zdravotního postižení, aby formou stínování a konzultací mohly získat příklady dobré praxe a tipy pro vzdělávání žáků s postižením, se kterým se dosud v praxi nesetkaly. ŠPZ se zabývají také kariérovým poradenstvím, jejich pracovníci se účastní celostátních konferencí a workshopů a pomáhají svým klientům se speciálními vzdělávacími potřebami najít další možnost vzdělávání se zaměřením na vhodné uplatnění po ukončení studia.

Cíl 3.2 Podporovat organizace zajišťující sportovní aktivity pro osoby se zdravotním postižením v Karlovarském kraji

Opatření 3.2.1

- Pokračovat ve finanční podpoře prostřednictvím dotačních programů kraje k zajištění dostupnosti sportu co nejširšímu okruhu osob se zdravotním postižením.

Realizátor: Odbor školství, mládeže a tělovýchovy

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 3.2.1

Z rozpočtu Karlovarského kraje byly v roce 2022 vyhlášeny dva dotační programy, které zabezpečovaly rozvoj sportu pro všechny a přípravu sportovních talentů včetně postižených občanů. Jednalo se o „Program pro poskytování dotací z rozpočtu Karlovarského kraje na podporu sportovních aktivit dětí a mládeže“, poskytnuto 23 mil. Kč a „Program pro poskytování dotací z rozpočtu Karlovarského kraje na podporu sportovních akcí“, na který bylo poskytnuto 2,5 mil. Kč. Nově budou pro následující rok 2023 v Programu pro poskytování dotací z rozpočtu KK na podporu sportovních aktivit podporování i handicapovaní sportovci bez rozdílu věku.

4. Oblast zdravotnictví a zdravotní péče

Hlavní cíle:

- **Zajistit dostupnou a kvalitní zdravotní péči pro osoby se zdravotním postižením.**

- Zvýšit osvětu pacientů i zdravotnických pracovníků v oblasti zdravotního postižení.

Cíl 4.1 V maximální možné míře vytvářet podmínky pro odstraňování bariér při ošetření a hospitalizaci osob se zdravotním postižením s respektováním jejich specifických potřeb

Opatření 4.1.1

- Systematicky zmapovat zdravotnická zařízení, která zřizuje Karlovarský kraj z hlediska architektonických, resp. dalších bariér a na základě zjištěných poznatků naplánovat stavební a technické úpravy, které by v těchto zařízeních umožňovaly důstojné ošetření a hospitalizaci osob se zdravotním postižením, ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR a Národním institutem pro integraci osob s omezenou schopností pohybu a orientace ČR.

Realizátor: Odbor zdravotnictví ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR a Národním institutem pro integraci osob s omezenou schopností pohybu a orientace ČR

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 4.1.1

Příspěvkové organizace Karlovarského kraje v oblasti zdravotnictví a Karlovarská krajská nemocnice a.s. disponují bezbariérovým přístupem.

Opatření 4.1.2

- Zlepšit komunikaci lékařů a dalších zdravotnických pracovníků s osobami se zdravotním postižením.

Realizátor: Odbor zdravotnictví ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 4.1.2

- **V nemocnicích v Karlovarském kraji** jsou k dispozici speciální tablety pro neslyšící, které zlepšují komunikaci s neslyšícími ve zdravotnických zařízeních. Podstatou je možnost přenosu znakového jazyka prostřednictvím webkamery. Sdělení tlumočnick přeloží do mluveného jazyka.
- **Operační středisko Zdravotnické záchranné služby, příspěvkové organizace** je vybaveno technologiemi, které umožňují komunikaci s osobami se zdravotním postižením, na tuto eventualitu pravidelně školí své operátorky. Na volající s vadou sluchu a řeči volající na tísňovou linku je Zdravotnická záchranná služba Karlovarského kraje, p. o. (dále jen ZZS KVK) připravena:
 1. Je vyčleněno telefonní číslo pro neslyšící 721 144 155 s možností odpovědí SMS zprávami.
 2. Implementací aplikace Záchranka do programu zdravotnického operačního střediska
 - v aplikaci Záchranka mají tyto osoby možnost zaškrtnout tlačítko „nemohu mluvit“ a v profilu uživatele nastavení neslyšící / vada řeči
 - operátorka ZOS má možnost komunikovat pomocí SMS zpráv psaných ručně, tak i zpráv předdefinovaných

- handicapovaní mají možnost komunikovat pomocí předdefinovaných znaků, např. úraz, alergická reakce, bolest na hrudi, dopravní nehoda, bezvědomí, jiný problém, pomáhám někomu jinému atd.

5. Oblast sociálních věcí

Hlavní cíle:

- **Vytvářet podmínky a podporovat samostatný život a život v rodině osob se zdravotním postižením.**
- **Podporovat aktivity organizací osob se zdravotním postižením a poskytovatelů sociálních služeb formou vypisování grantů, resp. poskytování dotací na jejich činnost v rámci dotačních programů Karlovarského kraje.**
- **Prioritně podporovat sociální služby, které umožní osobám se zdravotním postižením setrvat co nejdéle v jejich přirozeném prostředí, zejména pečovatelské služby a osobní asistenci.**
- **Zachovat potřebnou síť poskytovaných sociálních a podpůrných služeb, zlepšit jejich dostupnost, podpořit jejich systematický rozvoj a napomoci zvýšení jejich kvality.**
- **Nastavovat a optimalizovat krajskou síť sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením, která odpovídá zjištěné potřebnosti a finančním možnostem kraje.**

Cíl 5.1 Podporovat rozvoj sociálních služeb a integraci osob se zdravotním postižením do běžného života

Opatření 5.1.1

- **Aktivně podporovat naplňování Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji na jednotlivá období.**

Realizátor: Odbor sociálních věcí

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 5.1.1

Odbor sociálních věcí průběžně naplňuje priority stanovené ve Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb na období 2021 - 2023, a to zejména prostřednictvím realizace opatření stanovených Akčními plány pro jednotlivé roky.

V roce 2022 byl podporován rozvoj zejména terénních a ambulantních sociálních služeb pro cílovou skupinu osob se zdravotním postižením, včetně osob s poruchou autistického spektra. Došlo k navýšení podpořených úvazků pracovníků v přímé péči zejména u pečovatelské služby, osobní asistence a sociálně aktivizačních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Řada pečovatelských služeb v kraji rozšířila svou provozní dobu, územní dostupnost a zaměřila se na vyšší podíl poskytování přímé péče.

V roce 2022 byl podpořen vznik týdenního stacionáře pro osoby s poruchou autistického spektra v Karlových Varech a vznik tlumočnické služby pro osoby se sluchovým postižením. Podporovány byly i sociální služby tísňová péče, podpora samostatného bydlení, sociální rehabilitace a sociálně terapeutické dílny a raná péče.

V příspěvkových organizacích kraje poskytujících pobytové sociální služby průběžně docházelo k úpravám prostředí v návaznosti na odstraňování bariér a podporu samostatnosti a soběstačnosti

uživatelů včetně zajištění potřebných kompenzačních a rehabilitačních pomůcek. Např. v Domově pro osoby se zdravotním postižením (dále jen „DOZP“) SOKOLÍK v Sokolově – obnova vybavení pokojů klientů, v Domově pro seniory (dále jen „DpS“) v Perninku – nákup kompenzačních a rehabilitačních pomůcek, v DpS v Lázních Kynžvart – zavedení tísňového systému pro potřeby klientů, v DOZP PRAMEN v Mnichově a v DOZP v Radošově – rekonstrukce koupelen, v DpS SPÁLENÍŠTĚ v Chebu vybudování nové zahrady pro klienty, vybudování bezbariérového přístupu na terasu, v DpS SKALKA v Chebu – vybudování bezbariérového vchodu do zimní zahrady.

V zařízení příspěvkové organizace Sociální služby v Kynšperku nad Ohří pokračoval proces humanizace formou snižování počtu vícelůžkových pokojů v zařízení a v zařízení Domov se zvláštním režimem (dále jen „DZR“) MATYÁŠ v Nejdku pokračovala rozsáhlá rekonstrukce jednotlivých pavilónů.

Pokračuje deinstitutionalizace DOZP Mariánská, který poskytuje péči osobám s mentálním a kombinovaným postižením, osobám s nízkofunkčním PAS a nově i osobám s vážným neurologickým onemocněním degenerativního charakteru a osobám s vážným poškozením centrální nervové soustavy. Schválena byla realizace projektu: „Výstavba domků pro osoby s poruchou autistického spektra“ na pozemku v Ostrově.

Osobám s kombinovaným a tělesným postižením – osobám s neurodegenerativním onemocněním a osobám po úrazech a operacích mozku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby je poskytována služba DOZP také v příspěvkové organizaci Sociální služby v Kynšperku nad Ohří.

Ke zvýšení kvality poskytovaných sociálních služeb a sociální práce na obcích přispěl také rozsáhlý systém akreditovaného vzdělávání určeného pro sociální pracovníky a pracovníky v přímé péči, které kraj realizoval v rámci projektu Podpora procesu střednědobého plánování rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji II.

Odbor sociálních věcí průběžně shromažďoval podněty, které vzešly z jednotlivých jednání, zejména s poskytovateli sociálních služeb, obcemi, sociálními pracovníky obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a obcí s pověřeným obecním úřadem. Podněty se týkaly možného rozvoje sociálních služeb, doložení jejich potřebnosti, tj. zejména druh, forma, typ sociální služby, velikost a specifikace cílové skupiny, územní a časové dostupnosti. Sociální služby, u kterých byla řádně zdůvodněna potřebnost, byly zahrnuty do akčních plánů sociálních služeb pro jednotlivé roky, tj. i pro r. 2022 Akční plán byl před vlastním schválením projednán v Návrhové skupině, Poradní skupině Rady Karlovarského kraje pro plánování a financování sociálních služeb a v Komisi Rady Karlovarského kraje pro sociální oblast.

V rámci metodické podpory byly pořádány pracovní porady a konzultační dny pro sociální pracovníky obcí a veřejné opatrovníky. Probíhá komunikace a spolupráce s obcemi a poskytovateli sociálních služeb při plánování a řízení sítě sociálních služeb. Připravovány byly semináře pro obce a poskytovatele sociálních služeb i neformální pečovatele v oblasti péče o osoby s poruchou autistického spektra či osoby s demencí a v oblasti paliativní péče.

Opatření 5.1.2

- Plánovat rozvoj sociálních služeb vzešlých z Analýzy potřebnosti sociálních služeb pro osoby specifických cílových skupin v Karlovarském kraji, zejména osob se sníženou soběstačností z důvodu trvalého vážného neurologického onemocnění.

Realizátor: Odbor sociálních věcí

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 5.1.2

Odbor sociálních věcí průběžně naplňuje priority stanovené ve Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb na období 2021–2023, a to i v oblasti podpory osob se zdravotním postižením a chronickým onemocněním v oblasti zajištění života v přirozené komunitě, v oblasti pracovního uplatnění, seberealizace a vedení nezávislého života. Realizována jsou opatření stanovená Akčními plány pro jednotlivé roky.

V rámci dotačního řízení na financování sociálních služeb jsou podporovány rovněž pobytové, ambulantní a terénní sociální služby zaměřené na péči o cílovou skupinu osob s neurodegenerativním onemocněním – zejména domovy se zvláštním režimem, týdenní stacionář, pečovatelská služba a osobní asistence.

Osobám s neurodegenerativním onemocněním, např. Parkinsonovou chorobou, Amyotrofickou laterální sklerózou, Huntingtonovou chorobou, osobám s autoimunitním onemocněním – sklerosa multiplex a osobám po úrazech a operacích mozku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby, je poskytována pobytová služba také v příspěvkové organizaci Sociální služby v Kynšperku nad Ohří.

V rámci projektu Podpora procesu střednědobého plánování rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji II proběhl rozsáhlý systém akreditovaného vzdělávání pro sociální pracovníky a pracovníky v přímé péči zaměřené na péči o osoby s různými typy demencí, péči o osoby s neurodegenerativním onemocněním a paliativní péči.

Opatření 5.1.3

- Plánovat rozvoj sociálních služeb vzešlých z Analýzy potřebnosti sociálních služeb pro osoby s poruchou autistického spektra v Karlovarském kraji.

Realizátor: Odbor sociálních věcí

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 5.1.3

Odbor sociálních věcí průběžně naplňuje priority stanovené ve Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb na období 2021 - 2023, a to zejména prostřednictvím realizace opatření stanovených Akčními plány pro jednotlivé roky.

V rámci dotačního řízení na financování sociálních služeb byly v r. 2022 podporovány pobytové i ambulantní a terénní sociální služby zaměřené na péči o cílovou skupinu osob s poruchou autistického spektra, rozvoj je podporován zejména u těchto sociálních služeb:

- terénní služby sociální péče umožňující setrvání uživatele v jeho přirozeném prostředí: pečovatelská služba a osobní asistence pro cílovou skupinu s chronickým onemocněním, včetně osob s poruchou autistického spektra;
- raná péče pro cílovou skupinu osoby se zdravotním postižením a chronickým onemocněním, včetně osob s poruchou autistického spektra;
- odlehčovací služby a týdenní stacionáře pro cílovou skupinu osoby s poruchou autistického spektra.

V r. 2022 bylo realizováno akreditované vzdělávání pro sociální pracovníky obcí, kraje, pro poskytovatele sociálních služeb a pro neformální pečovatele zaměřené na péči o cílovou skupinu osob s poruchou autistického spektra.

V rámci projektu Podpora procesu střednědobého plánování rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji III byla v r. 2022 zahájena realizace aktivity k nastavení péče o cílovou skupinu osob s poruchou autistického spektra a další osoby s potřebou rozsáhlé a náročné péče. V rámci aktivity vznikla pracovní skupina, která navrhuje realizaci doporučení daných Analýzou.

Cíl 5.2 Podporovat organizace sdružující osoby se zdravotním postižením

Opatření 5.2.1

- Podporovat dotačními programy aktivity organizací pro osoby se zdravotním postižením, seniorské organizace a dobrovolnictví.

Realizátor: Odbor sociálních věcí

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 5.2.1

V r. 2022 byly vyhlášeny následující programy pro poskytování dotací z rozpočtu Karlovarského kraje zaměřené na:

- podporu aktivní činnosti seniorů – podpořeno 14 subjektů, rozděleno 499 992 Kč

Dotace byla určena na podporu projektů zaměřených na:

- a) poradenství, informační a osvětovou činnost, pořádání seminářů, kulatých stolů, odborných konferencí, přednášek, vydávání publikací a informačních materiálů
 - v oblasti bezpečnosti a ochrany lidských práv seniorů (podporovaná témata: prevence domácího násilí, způsoby zabezpečení majetku, spotřebitelská práva, nekalé obchodní praktiky prodejců, poradenství v oblasti trhu práce apod.),
 - v oblasti zdraví (podporovaná témata: zdravý životní styl),
 - v oblasti vzdělávání (podporovaná témata: užívání informačních technologií, zvyšování finanční gramotnosti, trénování paměti apod.),
- b) zajištění volnočasových aktivit seniorů (pořádání kulturních, sportovních, turistických akcí),
- c) podporu spolkových aktivit (komunitního života).

- investiční podporu terénních a ambulantních sociálních služeb – podpořeno 7 subjektů, rozděleno 1 429 800 Kč

Dotace byla poskytována sociálním službám – pečovatelská služba, osobní asistence, raná péče, podpora samostatného bydlení, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi na nákup:

- a) automobilu k zajištění základních činností pro sociální služby
- b) pořízení materiálního vybavení sociální služby, tj. na nákup pomůcek investičního charakteru, jejichž cílem je lepší manipulace s uživatelem sociální služby v jeho domácnosti a při jeho transportu. Jedná se zejména o doplňky k automobilům (např. nájezdová rampa nebo ližiny, vyklápěcí sedačky), zvedáky, schodolezy apod.

- podporu dobrovolnictví – podpořen 1 subjekt dotací ve výši 150 000 Kč

- Podporovány byly dobrovolnické projekty akreditované Ministerstvem vnitra ČR zaměřené na:

- a) cílové skupiny – senioři, osoby se zdravotním postižením, děti, mládež a rodiny s dětmi směřující k zapojení osob cílové skupiny do běžného života, tj. aktivity zaměřené na trávení volného času, podporu při získávání potřebných sociálních dovedností apod.
- b) podporu klientů žijících v pobytových zařízeních sociálních služeb či v jiných zařízeních ústavního typu i na podporu klientů, kteří žijí v domácím prostředí.

6. Zaměstnávání osob se zdravotním postižením

Hlavní cíl:

- Zajistit osobám se zdravotním postižením právo na možnost žít se prací svobodně zvolenou nebo přijatou na trhu práce.

Cíl 6.1 Pokračovat ve spolupráci mezi Krajským úřadem Karlovarského kraje a Úřadem práce České republiky – krajská pobočka v Karlových Varech

Opatření 6.1.1

- Zjišťovat skutečnou situaci v oblasti zaměstnávání občanů se zdravotním postižením v Karlovarském kraji ve spolupráci s Úřadem práce České republiky – krajská pobočka v Karlových Varech, který poskytne 1x za rok podklady pro vydání Roční zprávy o plnění KPVP KK, které se budou týkat statistických dat zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Realizátor: Odbor sociálních věcí ve spolupráci s Úřadem práce České republiky – krajská pobočka v Karlových Varech

Termín: 1x ročně

Způsob plnění opatření 6.1.1

Počet podpořených OZP v Karlovarském kraji v jednotlivých nástrojích aktivní politiky zaměstnanosti za rok 2022:

13x veřejně prospěšné práce

19x společensky účelná pracovní místa

19x chráněná pracovní místa

7x poradenství RIP (regionální individuální projekty)

4x příspěvek na dojížděku (regionální mobilita)

15x rekvalifikace zvolená NIP (národní individuální projekty)

Opatření 6.1.2

- Na webových stránkách Úřadu práce České republiky – krajské pobočky uveřejňovat seznam volných míst určených pro osoby se zdravotním postižením prostřednictvím odkazu <https://www.uradprace.cz/web/cz/zamestnavani-ozp>

Realizátor: Úřad práce České republiky – krajské pobočky

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 6.1.2

Odkaz na webové stránky Úřadu práce České republiky – krajské pobočky zaměstnávání osob se zdravotním postižením <https://www.uradprace.cz/web/cz/zamestnavani-ozp>

Cíl 6.2 Zaměstnávání osob se zdravotním postižením na Krajském úřadu Karlovarského kraje a v jím zřizovaných organizacích

Opatření 6.2.1

- Při plnění tzv. povinného podílu počtu zaměstnanců se zdravotním postižením bude krajský úřad a organizace jím zřizované preferovat přímé zaměstnávání občanů se zdravotním postižením před náhradními formami plnění.

Realizátor: Odbor kancelář ředitelky úřadu

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 6.2.1

V roce 2022 činil povinný podíl zaměstnanců se zdravotním postižením 14,02 úvazku. Ten Krajský úřad Karlovarského kraje splnil zaměstnáváním 11,79 úvazku, odběr výrobků 0,93 a odvodem za 1,3 úvazku, tj. 127 745 Kč.

7. Oblast kultury a volnočasových aktivit

Hlavní cíle:

- Zajistit osobám se zdravotním postižením možnost účastnit se kulturního života společnosti na rovnoprávném základě s ostatními.
- Zajistit osobám se zdravotním postižením možnost účastnit se sportovních činností na rovnoprávném základě s ostatními.

Cíl 7.1 Zpřístupňování památek, divadel, muzeí, kin, knihoven a dalších kulturních zařízení, včetně jejich služeb a v maximální možné míře umožnění jejich využití osobám se zdravotním postižením.

Opatření 7.1.1

- Doporučit příspěvkovým organizacím Karlovarského kraje v oblasti kultury uvádět ve všech nově vydaných propagačních a informačních materiálech včetně publikací, údaje týkající se bezbariérové přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením, například prostřednictvím piktogramu.

Realizátor: Odbor kultury, památkové péče, lázeňství a cestovního ruchu

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 7.1.1

Na webu „Živý kraj“, který provozuje destinační agentura pro Karlovarský kraj, je možné najít informace o bezbariérovém přístupu, dále jsou zde propagovány ve spolupráci s odborem kultury, památkové péče, lázeňství a cestovního ruchu, také další akce, sportovní i kulturní, týkající se osob se zdravotním postižením.

Také webové stránky všech příspěvkových organizací Karlovarského kraje v oblasti kultury informují o možnostech využití expozic a programů pro osoby se zdravotním postižením.

Krajská knihovna Karlovy Vary – prostory jsou uzpůsobeny k snadné orientaci zrakově i sluchově postižených a také osob na vozíčku. Celá knihovna je kompletně bezbariérová, co se týká pohybu

či přístupu ke službám. Na www stránkách je umístěna kompletní informace v záložce Bezbariérová knihovna. Objekt samotný je opatřen rampou, výtahy, toaletami pro handicapované.

Nová budova deponitního skladu je v části pro veřejnost vybavena bezbariérovým vstupem – badatelna (možnost pořádání vzdělávacích a kulturních akcí) a toaletou pro zdravotně handicapované. Přímo u vstupu do badatelny jsou dvě parkovací místa pro ZTP.

Muzeum Karlovy Vary, příspěvková organizace Karlovarského kraje – objekt nové expozice není zcela bezbariérový, ale v objektu je výtah, na www stránkách je umístěna informace o bezbariérovosti. Objekt disponuje bezbariérovými toaletami.

Muzeum Sokolov, příspěvková organizace Karlovarského kraje – Zámek Sokolov – objekt není zcela bezbariérový, ale s pomocí asistenta muzea lze expozici zvládnout. Tato informace je umístěna na www stránkách instituce.

- **Důl Jeroným** – bezbariérovost objektu je částečná, na www stránkách je umístěna informace.
- **Štola č. 1 Jáchymov** – bezbariérovost objektu je pouze částečná, na www stránkách je umístěna informace.
- **Hornické muzeum v Krásně** – bezbariérovost objektu je pouze částečná, na www stránkách je umístěna informace.

Muzeum Cheb, příspěvková organizace Karlovarského kraje – muzeum ani nově zrekonstruovaný statek v Milíkově nemá bezbariérový přístup. Statek v Milíkově disponuje toaletou pro invalidy. Tyto informace mohou návštěvníci nalézt na www stránkách.

Galerie umění, příspěvková organizace Karlovarského kraje – bezbariérovost je různá dle poboček, veškeré informace lze najít na www stránkách.

- **Hlavní budova Galerie umění Karlovy Vary** – bezbariérovost objektu je pouze částečná, na www stránkách je umístěna informace. S pomocí asistenta je nutno překonat 3 schody ke vchodu. Ve stálé expozici jsou pro nevidomé umístěny hmatové reliéfy tří obrazů a také texty k nim v Braillově písmu.
- **Interaktivní galerie Bacherova vila** – bezbariérovost objektu je celková, na www stránkách je umístěna informace. Budova je vybavena rampou, zdvižnou plošinou pro vozíčkáře, výtahem i toaletami pro handicapované.
- **Letohrádek Ostrov** – bezbariérovost objektu je pouze částečná, na www stránkách je umístěna informace. S pomocí asistenta je nutno překonat 2 schody ke vchodu.

Galerie výtvarného umění Cheb, příspěvková organizace Karlovarského kraje – Bezbariérovost – ne, na www stránkách umístěna informace, s pomocí zaměstnanců.

Galerie 4 – galerie fotografie, příspěvková organizace Karlovarského kraje – Bezbariérovost – ano, galerie je plně přístupná vozíčkářům včetně galerijního klubu, na www stránkách umístěna informace.

Opatření 7.1.2

- Informovat na webových stránkách příspěvkových organizací v oblasti kultury o bezbariérovém přístupu, a to na viditelném místě.

Realizátor: Odbor kultury, památkové péče, lázeňství a cestovního ruchu

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 7.1.2

Na stránkách příspěvkových organizací v oblasti kultury a u památkových objektů lze nalézt informace o bezbariérovém přístupu.

Webové stránky Krajské knihovny Karlovy Vary je možno přepnout do podoby „Blind Friedly“ určené slabozrakým. Počítače v knihovně jsou vybaveny systémem Friedly Wox, který zpřístupňuje internetové služby nevidomým.

Opatření 7.1.3

- Podporovat zpřístupňování pro handicapované návštěvníky prostřednictvím bezbariérovosti (rampy, výtah, eurozámky, indukční smyčky apod.) a dbát tak při inovacích na nařízení vlády.

Realizátor: Odbor kultury, památkové péče, lázeňství a cestovního ruchu

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 7.1.3

Při investicích a rekonstrukcích budov se již s bezbariérovými přístupy a sociálním zařízením pro osoby se zdravotním postižením počítá, např. nově opravená budova Muzea Karlovy Vary, příspěvková organizace Karlovarského kraje – Nová louka 22 v Karlových Varech již bezbariérový přístup, včetně sociálního zařízení a výtahu, má. Důl Jeroným v Čisté u Rovné – bezbariérový přístup do vstupní budovy, včetně WC pro invalidy. Samotný důl bohužel není pro invalidy přístupný (prudký sestup se schody). Statek v Milíkově disponuje WC pro invalidy.

Krajská knihovna Karlovy Vary podrobněji: pro zdravotně znevýhodněné je vybavena všemi typy pomocníků pro snadnější orientaci a bezproblémový přístup ke všem službám. Neslyšící – indukční smyčky u centrálního pultu a ve velkém sále; informace o službách a přístupu do knihovny na jejím webu v českém znakovém jazyce. Nevidomí – naváděcí maják od zastávky MHD k hlavnímu vchodu navádějící nevidomé hlasem. Vozíčkáři, senioři – bezbariérové nájezdy, samo otevírací dveře hlavního vchodu, půjčoven i výtahů.

K dispozici jsou pro špatně pohyblivé – seniorské chodítko a kolečkové křeslo pro snadnější pohyb v knihovně. Je možné si zdarma půjčit dioptrické brýle na čtení.

V okolí knihovny je dostatečný počet parkovacích míst pro ZTP.

Opatření 7.1.4

- Doporučovat podporu návrhu instalace eurozámků ve veřejně přístupných kulturních zařízeních prostřednictvím setkání ředitelů příspěvkových organizací Karlovarského kraje v oblasti kultury při konání porad ředitelů.

Realizátor: Odbor kultury, památkové péče, lázeňství a cestovního ruchu

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 7.1.4

Jednotlivým příspěvkovým organizacím Karlovarského kraje je doporučována instalace eurozámků. Pokud je odbor kultury, památkové péče, lázeňství a cestovního ruchu požádán o jeho stanovisko, tak je vždy toto stanovisko doporučováno.

Toalety pro invalidy jsou uvnitř chráněných objektů. Jsou ale podávány informace – například v Muzeu Sokolov, příspěvkové organizaci Karlovarského kraje, že v dojezdové vzdálenosti cca 200 m od zámku se u MDK nacházejí bezbariérové toalety přístupné pomocí EURO klíče. Krajská knihovna Karlovy Vary je kompletně bezbariérová. Galerie umění Karlovy Vary, příspěvková organizace Karlovarského kraje: Eurozámky v uzavřeném objektu galerie s přísným bezpečnostním režimem nejsou opodstatněné, jelikož se návštěvníci pohybují po objektu s kustodem, který jim přístup do všech prostor usnadňuje, toalety jsou otevřené a volně přístupné po dobu otevření objektu. V Muzeu Karlovy Vary, příspěvkové organizaci Karlovarského kraje je toaleta pro handicapované.

Opatření 7.1.5

- Nadále zachovávat snížené či nulové vstupné pro držitele karet ZTP a ZTP/P.

Realizátor: Odbor kultury, památkové péče, lázeňství a cestovního ruchu

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 7.1.5

Také v roce 2022 bylo zachováno u příspěvkových organizací KK minimální snížené vstupné pro držitele karet ZTP a ZTP/P.

Opatření 7.1.6

- Krajská knihovna Karlovy Vary by měla průběžně informovat svého zřizovatele o plánovaných a uskutečněných modernizacích v oblasti bezbariérovosti.

Realizátor: Odbor kultury, památkové péče, lázeňství a cestovního ruchu ve spolupráci

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 7.1.6

Krajská knihovna Karlovy Vary průběžně informuje o plánovaných modernizacích v oblasti bezbariérovosti.

8. Oblast: Mimořádné události a krizové situace

Hlavní cíl:

- **Zajistit ochranu a bezpečnost osob se zdravotním postižením**

Cíl 8.1 Podpořit informovanost osob se zdravotním postižením o mimořádných událostech a krizových situacích

Opatření 8.1.1

- Pro zajištění ochrany a bezpečnosti osob se zdravotním postižením zprostředkovat vhodným způsobem dostupnost informací o mimořádných událostech, krizových situacích, krizových stavech, mimořádných a krizových opatřeních, které mají přímý dopad na veřejnost v kraji, a to na úřední desce, webových stránkách a sociálních sítích Karlovarského kraje.

Realizátor: Odbor bezpečnosti a krizového řízení, Odbor informatiky, Odbor kancelář hejtmána a vnějších vztahů (oddělení vnějších vztahů a styku s veřejností) ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR.

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 8.1.1

Nové webové stránky budou tvořeny tak, aby splňovaly veškeré standardy přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením – realizace první polovina roku 2023.

Pro zajištění ochrany a bezpečnosti osob se zdravotním postižením zprostředkovat vhodným způsobem dostupnost informací o mimořádných událostech, krizových situacích, krizových stavech, mimořádných a krizových opatřeních, které mají přímý dopad na veřejnost v kraji, a to na úřední desce, webových stránkách a sociálních sítích Karlovarského kraje.

V roce 2022 byly řešeny mimořádné situace související především s přílivem migrantů z Ukrajiny do ČR a následně do Karlovarského kraje, a související s vývojem epidemie COVID-19. Krajem byly poskytovány informace a odkazy pro uprchlíky z Ukrajiny a hlavní komponenty informačního systému kontrolujícího vývoj epidemie na stránkách Ministerstva zdravotnictví. V současné době kraj poskytuje informace pouze k očkování proti onemocnění COVID-19. Výše uvedené informace byly předávány prostřednictvím webových stránek Krajského úřadu Karlovarského kraje, s doporučenými postupy odboru bezpečnosti a krizového řízení. Tyto doporučené postupy byly dále předávány krizovým pracovníkům jednotlivých obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, které odbor metodicky vedl a všem starostům kraje.

Pro efektivní řešení následků mimořádných událostí a krizových situací nabývá na stále větší důležitosti sebeochrana občanů. Informace je možné nalézt na Bezpečnostním portále Karlovarského kraje: [https://www.bezport.cz/Karlovarský kraj](https://www.bezport.cz/Karlovarský_kraj) v souladu se zákonem č. 99/2019 Sb., o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací a o změně zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, který provádí Směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2102 ze dne 26. října 2016 o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací zavázal, že jeho informační portál www.kr-karlovarsky.cz bude přístupný pro osoby se zdravotním postižením (zejména se to týká slabozrakých osob), aby zde mohly získat informace o mimořádných událostech, krizových situacích a opatřeních které s těmito situacemi souvisejí.

K dispozici také Bezpečnostní portál Karlovarského kraje, který je přístupný přímo z úvodní stránky krajského informačního portálu, a to na adrese: <https://www.bezport.cz/>.

O mimořádných opatřeních, která souvisejí například s pandemií Covid-19, s vyhlášením nouzového stavu, nyní s uprchlickou krizí apod. informujeme aktuálně na krajském webu (mimo jiné k očkování proti Covid-19 a k pomoci ukrajinským uprchlíkům jsme v rámci krajského portálu zřídili samostatné weby) i na oficiální stránce Karlovarského kraje na Facebooku a na Twitteru.

9. Naplňování KPVP KK

Cíl 8.1 V maximální míře odstranit bariéry a vyrovnat příležitosti osob se zdravotním postižením ve všech dotčených oblastech

Opatření 9.1.1

- Koordinace jednotlivých odborů Krajského úřadu Karlovarského kraje při vzniku a realizaci KPVP KK.

Realizátor: Odbor sociálních věcí

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 9.1.1

Odbor sociálních věcí koordinuje jednotlivé odbory Krajského úřadu Karlovarského kraje průběžně. Komunikace mezi jednotlivými odbory probíhala i v roce 2022 zpravidla písemnou formou, prostřednictvím emailů. V případě nutnosti bylo vyvoláno společné jednání.

Opatření 9.1.2

- Pravidelně monitorovat plnění KPVP KK a jeho aktualizaci, tj. koordinovat vydání Roční zprávy o plnění KPVP v Karlovarském kraji na základě podkladů, které dodají jednotlivé odbory a Úřad práce České republiky – krajská pobočka v Karlových Varech a tuto předložit Radě Karlovarského kraje nejpozději do 30. 6. následujícího roku. Roční zprávu zveřejnit na webových stránkách Karlovarského kraje.

Realizátor: Odbor sociálních věcí ve spolupráci s dotčenými odbory Krajského úřadu Karlovarského kraje, Národní radou osob se zdravotním postižením ČR a ostatními zainteresovanými institucemi

Termín: 1x ročně

Způsob plnění opatření 9.1.2

Odbor sociálních věcí jako koordinátor procesu vyzval jednotlivé odbory Krajského úřadu Karlovarského kraje a Úřad práce České republiky – krajská pobočka v Karlových Varech, aby doložily podklady o plnění KPVP KK nejpozději do konce března 2023, poté podklady zpracoval pro vydání Roční zprávy o plnění KPVP. Tato zpráva byla dne 26. 6. 2023 schválena Radou Karlovarského kraje usnesením č. RK 818/06/2023